Jindra Nečasová

Dvořák pro děti, jak jej skoro neznáme (nebo kterého skoro nehrajeme...)

Dvořák for Children, as We Hardly Know Him (or Hardly Ever Play Him...)

/Anotace/

Článek vychází u příležitosti právě vycházejícího editorského počinu českého klavíristy Tomáše Víška, týkajícího se skladeb A. Dvořáka vhodných pro děti. Jedná se o vydání dvou publikací s názvy: *Snadné klavírní skladby a tance* (ISMN 979-0-2601-1015-1, kat. číslo BA 11584) a *Antonín Dvořák – Zapomenuté klavírní skladby* (ISMN 979-0-66061-570-6, kat. číslo R 511).

/Klíčová slova/

Antonín Dvořák, klavír, skladby pro děti, editor Tomáš Víšek.

/Abstract/

The article is being published on the occasion of the latest editorial project by Czech pianist Tomáš Víšek, concerning works by A. Dvořák suitable for children. It consists of the publication of two volumes entitled *Easy Piano Pieces and Dances* (ISMN 979-0-2601-1015-1, catalogue no. BA 11584) and *Antonín Dvořák – Forgotten Piano Pieces* (ISMN 979-0-66061-570-6, catalogue no. R 511).

/Keywords/

Antonín Dvořák, piano, compositions for children, editor Tomáš Víšek.

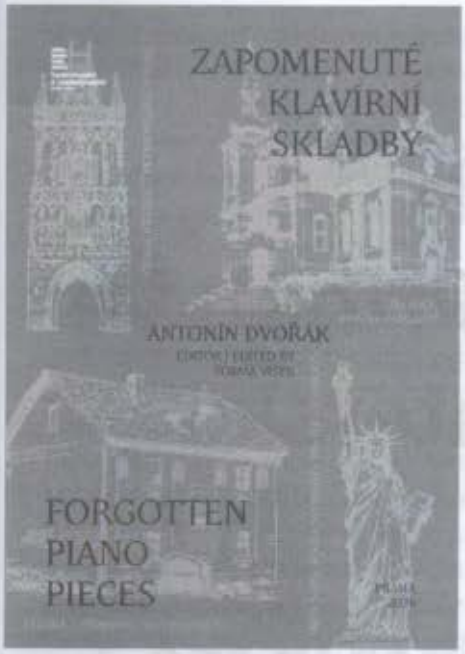
/Autorka/

MgA. Jindra Nečasová, Ph.D., (publikuje pod um. jménem Jindra Nečasová Nardelli), hudební skladatelka, klavíristka a hudební pedagožka. Působí na ZUŠ A. Voborského v Praze 4-Modřanech a Taneční konzervatoři hl. m. Prahy.
J.N.Nardelli@email.cz

Klavírista Tomáš Víšek, jenž se již několik desetiletí soustavně zabývá kompozičním odkazem Antonína Dvořáka (1841–1904), nám nyní předkládá své hned dva editorské počiny věnované tomuto skladateli, a to ve dvou od sebe odlišných verzích.

První publikace s názvem *Snadné klavírní skladby a tance* má uvedené datum vydání duben 2026, ISMN 979-0-2601-1015-1, katalog. číslo BA 11584, vyd. Bärenreiter Praha. Často se za tímto účelem setkáváme se stereotypním vypichováním několika Dvořá-

kových klavírních cyklů, zatímco řada skladeb, nezřídka vhodnějších a snadnějších, je porůznu „utopena" jinde a nebývá k tomuto účelu zmiňována. Editor se snažil ve svém výboru připomenout právě tyto skladby – samozřejmě, oblíbené *Dvě perličky* nesměly ani zde chybět, ale jinak se jedná o skladby, které uvnitř *Silhouett op. 8*, *Valčíků op. 54*, *Poetických nálad op. 85* a dalších běžně zmiňovaných cyklů nenajdeme. Víšek vybral celkem deset zajímavých titulů z různých skladatelových tvůrčích období, jež progresivně seřadil od lehčích a krátkých až k trochu náročnějším i rozsahově delším. *Lístky do památníku* nebyly nikdy zamýšleny jako cyklus, ovšem je velmi pěkné zahrát je všechny tři za sebou (vztah otázka–odpověď se tu navíc přímo nabízí). *Menuet I z op. 28* by se spíš měl jmenovat „Menuety" – jde totiž o sérii tvořenou ve stylu Dvořákova idolu Franze Schuberta, a stejně jako nemusíme Schubertovy série valčíků hrát jako komplet, můžeme si i zde vybírat (nejsnazší asi budou č. 3, 4 a 5). *Menuet II* je už o dost obtížnější, tím spíš bychom se neměli nechat ochudit o neodolatelnou přitažlivost č. 2. Zcela zapomenutá je blíže nijak neurčená *Skladba G dur*, kde Dvořák jako by předpovídal svět tenkrát začínajícího Leoše Janáčka, poskočná *Humoreska Fis dur* nemá nic společného s cyklem *Humoresek op. 101* z amerického období, *Polka E dur* z roku 1860 patří k nejstarším Dvořákovým skladbám, které kopírují styl venkovských kapel, naopak *Mazurky op. 56* vznikly v době největší exploze skladatelovy klavírní tvorby kolem roku 1880 a nejsnadnější z nich, č. 3, pak byla vybrána i do tohoto alba. Chopinovým hudebním světem, konkrétně jeho nokturny, se inspirovalo též *Intermezzo z op. 52*, naopak *Ukolébavka*, jedna ze dvou posledních Dvořákových klavírních skladeb vůbec (a aspoň občas vydávaná též samostatně), jako by byla posmrtným pozdravem Bedřichu Smetanovi – připomíná totiž začátek slavné árie „Když Zdeněk můj" ze Smetanova *Dalibora*.

Téměř všechny skladby této publikace můžeme najít i na CD T. Víška *Antonín Dvořák pro (mladé) klavíristy* (vyd. Rosa Classic RD 1318).

Protože rozsah výše uvedeného vydání byl striktně dán, teprve skutečně ucelený pohled na Dvořákovy skladby vhodné pro děti získáme otevřením dalších not – a to alba *Antonín Dvořák – Zapomenuté klavírní skladby*, vydaného Vydavatelstvím a nakladatelstvím Českého rozhlasu (časově takřka souběžně s prvně uváděným titulem též v roce 2026 – ISMN 979-0-66061-570-6, kat. číslo R 511). Zatímco noty Bärenreitera se snaží „vrhnout světlo" na skladby, jež normálně vycházely, ale zůstaly nezaslouženě ve stínu, vydává Český rozhlas naopak skladby, jež vyšly jen jednou, mimo souborné edice, případně v nich vyšly jen jako supplement a pak už nebyly opakovány, nebo dosud nevyšly vůbec. Skladby jsou již několik let (od stejného umělce a ve stejném pořadí) k dispozici na CD *Dvořák Unreleased* (vyd. ArcoDiva UP 0240-2 131) – nyní jsou tedy dostupné i v podobě not. Samozřejmě, některé jsou náročnější i pro profesionály (např. obě směsi z opery *Král a uhlíř*, velmi efektní *Galop* apod.), ovšem najdeme zde i půvabné drobnosti, jež by se dětem nehrály s většími obtížemi (*Skica k Humoresce*, *Vysocká polka*, *Legenda*, *Presto Es-dur*, *Téma*...). A protože těmto skladbám (pokud vyšly) nebyla věnována řádná editorská péče, jedná se zde o přísně kritické vydání s vyčerpávajícím poznámkovým aparátem. Tři hudebně cenné fragmenty Víšek navíc dokončil a o jednom dalším (mimochodem, zrovna velmi vhodném pro děti) dokazuje, že to fragment není... Díky nové notové edici, která je opatřena dvojjazyčnou předmluvou, vydavatelskou zprávou a bohatým poznámkovým aparátem, mají klavíristé příležitost obohatit svůj repertoár a dostat i tyto pozoruhodné Dvořákovy skladby na koncertní pódia.

Na stanici Český rozhlas D-dur si můžeme také poslechnout, jak v pořadu Speciály na D-dur hovořil o těchto skladbách Tomáš Víšek v roce 2022, k dispozici je i Víškův text *Klavírní skladby Antonína Dvořáka na základních uměleckých školách* z roku 2021 (https://www.antonindvorakmladym.cz/doporuceny-repertoar/). Díky němu i oběma vydavatelstvím je mozaika Dvořákovy tvorby zase o kousek úplnější!